

บง: เกิดง่ายตายยิ่งง่ายกว่า

นับแต่เศรษฐกิจไทยสูญสิ้นอชิบไต่ยตกเป็นทาสกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) มีบริษัทเงินทุน 57 แห่งถูกปิดกิจการแล้ว และเท่าที่เหลืออยู่อาการก็ไม่สู้ดีนักขึ้นอยู่กับว่าจะ“สำแดง”ออกมาเมื่อไหร่เท่านั้น

ภาวะที่เกิดขึ้นกับธุรกิจเงินทุนขณะนี้เป็นเรื่องที่อธิบายได้ด้วยอดีต โดยจุดเริ่มต้นของธุรกิจอาจจะกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นเมื่อด้วย“อุบัติเหตุ” ดังนั้น การล้มหายตายจากไปต่างๆดังที่ผ่านมาก็จึงเป็นไปได้ทุกเมื่อ เพราะฐานรากที่ไม่เข้มแข็งมาตั้งแต่ต้น

ตำนานของ“สุพจน์ เศรษฐกุลธร” กับ “เขาวราชไฟแนนซ์” (ชื่อเดิมของบริษัทเงินทุนเขาวราช ระหว่างปี 2519-2526) น่าจะเป็นกรณีศึกษาที่ยัง

■ บง.เกิดง่าย

ใช้ได้ไปปัจจุบัน

สุพจน์ เป็นนักธุรกิจที่สร้างตัวมาจากธุรกิจหลายประเภท และมาเติบโตสร้างกำไรเป็นกอบเป็นกำจากธุรกิจค้ำน้ำหนัก เขาตั้งบริษัทเงินทุนแยกวราช ในปี 2519 ช่วงที่ธุรกิจเงินกู้กำลังบูมสุดขีด แต่อีก 7 ปีต่อมาก็จบจุดจบถูกเพิกถอนใบอนุญาตในปี 2526 การเกิดขึ้นและบง.แห่งแรกของบง.แยกวราช คือ บง.สิงบง.อย่างที่เกิดมาเกิดขึ้นอีกในยุคทศ.นี้

ธุรกิจเงินทุนในประเทศไทย เริ่มต้นมาจากกิจการให้**“เช่าซื้อรถยนต์”**โดยบริษัท บางกอกอินเตอร์เนชันแนล จำกัด (BIC) ซึ่งเป็นกิจการในเครือบริษัทกรรมสิทธิ์ จำกัด เปิดดำเนินการเมื่อปลายปี 2504 และบริษัท เครดิทการพาณิชย์(ประเทศไทย) จำกัด ในอีก 4 ปีต่อมา

ขณะนั้น กิจการให้เช่าซื้อรถยนต์ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะ เป็นที่นิยมของประชาชนและเป็นกิจการที่สามารถทำกำไรได้สูง

ในปี 2509 เป็นระยะที่ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่ว

ไปกำลังขยายตัว ความต้องการทางด้านเงินทุนเพื่อขยายกิจการของธุรกิจต่างๆเพิ่มมากขึ้น แม้กระทั่งธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีบทบาทสำคัญในตลาดเงินของประเทศในขณะนั้นก็ยังไม่สามารถสนองความต้องการในด้านสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้เพียงพอ

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การค้า และบริการ จึงใช้เครื่องมือ**“เครดิท”** (CREDIT INSTRUMENTS) ตามแบบอย่างของต่างประเทศ มีการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน(PROMISSORY NOTE) ตั๋วแลกเงิน(BILL OF EXCHANGE) ฯลฯ เพื่อระดมทุนมาใช้บริการหรือให้ธุรกิจอื่นกู้ยืม

การใช้เครื่องมือเครดิท มาใช้ดังกล่าว เป็นจุดเริ่มต้นของธุรกิจเงินทุนแต่การดำเนินงานในขณะนั้น ยังจำกัดอยู่ในวงแคบๆ ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการจัดหาเงินทุนหรือระดมเงินทุนจากประชาชนทั่วไปตามลักษณะของสถาบันการเงิน

นอกจากนี้ยังเป็นการจัดหาเงินทุนในระยะสั้นๆ โดยวิธีที่ดึงดูดความสนใจจากผู้ลงทุนด้วยการเสนอ**“ผลตอบแทน”**ในรูปของดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ส่วนกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์ก็มีการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นล่ำล้น และ ขยายไปทางด้านกิจการให้เช่าซื้อสินค้าประเภทอื่นๆด้วย ในระลอกก่อนปี 2512 การขยายตัวของธุรกิจเงินทุนเป็นไปอย่างรวดเร็ว

นอกจากการใช้เครื่องมือเครดิตเพื่อกู้ยืมเงินมาใช้ในธุรกิจของตนเองและบริษัทในเครือและการใช้เช่าซื้อสินค้าแล้ว ยังขยายขอบเขตของธุรกิจไปเป็นการให้สินเชื่อแก่บุคคลและธุรกิจอื่นในลักษณะของการรับซื้อลดเช็คด้วย

ต่อมาในปี 2512 กระทรวงการคลังเริ่มมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีหลักควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจดังกล่าวเพื่อที่ประชาชนได้รับความคุ้มครองที่ดีพอ การออกใบอนุญาตได้เริ่มมีขึ้นครั้งแรกประมาณเดือนตุลาคม 2516 และสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2516 มีบริษัทที่กระทรวงการคลังออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์รวม 54 บริษัทแยกเป็นบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนอย่างเดียว 13 บริษัท และบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธุรกิจเงินทุนควบคู่กันไปกับธุรกิจหลักทรัพย์ 41 บริษัท

สิ้นปี 2521 มีบริษัทที่ประกอบกิจการธุรกิจเงิน

ทุนทั้งสิ้น 28 บริษัท และบริษัทที่ประกอบกิจการธุรกิจเงินควบคู่กับธุรกิจหลักทรัพย์อีก 85 บริษัท รวมเป็น 112

ในบรรดาสถาบันการเงินด้วยกันบริษัทเงินทุนจะเป็นสถาบันการเงินที่มีการเจริญเติบโตเร็วที่สุดในระยะของการขยายตัวจนถึงระยะรุ่งเรืองในปี 2512-2522 บริษัทเงินทุนมีอัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 60% และถึงแม้ว่าในช่วงหลังจนถึงปัจจุบันการเจริญเติบโตเฉลี่ยจะลดลงก็ตาม

เจ้าของบริษัทเงินทุนในช่วงบ่มส่วนใหญ่มีธุรกิจอื่นอยู่ก่อนแล้ว การเปิดบริษัทเงินทุนเพื่อเอื้อประโยชน์ของธุรกิจตนเองเป็นที่นิยมของ**“คนโต”** ขณะนั้น และในรายของ “สุพจน์” ก็เช่นเดียวกัน

สุพจน์ ตั้งบง.แยกวราชไฟแนนซ์ ตามความไม่ฝันของตนเองหลังจากทำธุรกิจนี้มาแล้ว 3-4 ปี ซึ่งเขาคิดว่า**“ค้าอะไรก็ได้เท่าค้าเงินค้าทอง”**และชอบที่จะบอกกับใครๆว่า**“ถ้าได้เป็นเจ้าของกิจการเงินทุนจะทำอะไรก็สะดวกทำอะไรก็มีทุนมาลงไม่ต้องไปรบกวนพวกธนาคารต่างๆ”**

ความคิดนี้ หลายคนเชื่อว่า ฝากถ่ายทอดมายังเจ้าของบริษัทเงินทุนในระยะหลังแน่นอน !

สุพจน์มีวิธีการสร้างภาพทำการตลาดให้บริษัทเงินทุนของเขามีสู่คนมาฝากเงินมากขึ้นเรียกว่าด้วยแบบฉบับที่แตกต่างจากคนอื่นๆ เช่น ใช้หนังสือพิมพ์ที่จีนเป็นฐานในการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างธุรกิจของตนตั้งเงินฝากจากลูกค้าส่วนนี้เข้ามาบริษัท

ตำนานเล่าถึงวิวัฒนาการส่วนนี้ของสุพจน์ว่า เวลาที่เขาทำงานมักจะมีช่างภาพประจำตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะไปงานเลี้ยงหรืองานบริษัทที่ไหนก็ตามวันรุ่งขึ้นภาพของเขาก็จะปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์จีนฉบับหนึ่งอยู่เสมอ จึงชื่อเสียงของเขาเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่พ่อค้านักธุรกิจจีนไทยเชื้อสายจีน

จากการทำตลาดอย่างสุพจน์ส่งผลให้บริษัทเงินทุนแยกวราชเติบโตขึ้นเรื่อยๆ และสุดท้ายเขาก็ไม่พ้นความละโมภ ติดตลุมด้วย การตัดสินใจผิดพลาดด้วยการยกยียด่าเหินของบริษัทยุคก่อนหน้าธุรกิจอื่นๆของเขาอย่างถาวรจนได้ขึ้นเมื่อเกิดวิกฤตเงินทุนหลังกรณี**“ราชาเงินทุน”** “ชะชะ” ก็ถูกชกชอนอยู่ได้พรมก็ถูกดึงออกมาให้เห็น

บง.แยกวราชถูกเพิกถอนใบอนุญาตในปี 2526 ขณะที่ตัวของสุพจน์ก็ถูกดำเนินคดี

หากอดีตเป็นกระจกเงาสำหรับปัจจุบัน กรณีการปิดกิจการบริษัทเงิน 56 แห่งเมื่อปีกลาย รวมถึง 1 แห่งในปีนี้ และอีกหลายแห่งระส่ำระสายอยู่ น่าจะได้อ่านแล้ว

นั่นก็คือสาเหตุที่ทำให้บริษัทเงินทุนประสบกับวิกฤต จะมีปัญหาผูกพันอยู่สองประการ คือ ปัญหาขาดสภาพคล่อง และปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ต่อบุคคลภายนอกได้ (INSOLVENT) และปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาที่ไม่พ้นไปจากสาเหตุการบริหารอย่างไม่มีความรอบคอบ การถือความเสี่ยงสูง การประพฤติไม่ชอบโดยเจ้าหน้าที่และความไม่ซื่อสัตย์ของผู้บริหาร โดยมีภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นตัวซ้ำเติมที่สำคัญ ■

